

31980L0068

26.1.1980.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 20/43

PADOMES DIREKTĪVA
(1979. gada 17. decembris)
par gruntsūdeņu aizsardzību pret dažu bīstamu vielu radītu piesārņojumu

(80/68/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 100. un 235. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā steidzami jāveic darbības, lai aizsargātu Kopienas gruntsūdeņus no piesārņojuma, jo īpaši piesārņojuma, ko rada dažas toksiskas, ķīmiski stabilas un bioakumulējamas vielas;

tā kā Eiropas Kopienas 1973. gada rīcības programma attiecībā uz vidi ⁽⁴⁾, ko papildina 1977. gada rīcības programma ⁽⁵⁾, paredz vairākus pasākumus, lai aizsargātu gruntsūdeņus no dažiem piesārņotājiem;

tā kā 4. pants Padomes Direktīvā 76/464/EEK (1976. gada 4. maijs) par piesārņojumu, ko rada dažas bīstamas vielas, kuras novada Kopienas ūdens vidē ⁽⁶⁾, paredz ieviest atsevišķu direktīvu par gruntsūdeņiem;

tā kā jebkādas atšķirības starp tiem noteikumiem par dažu bīstamu vielu novadīšanu gruntsūdeņos, ko dalībvalstīs jau piemēro vai kas tiek sagatavoti, var radīt dažādus konkurences apstākļus un tādējādi tieši ietekmēt Kopējā tirgus darbību; tā kā šā iemesla dēļ ir jāatvērta tiesību akti šai jomā, kā paredzēts Līguma 100. pantā;

tā kā šādai tiesību aktu tuvināšanai vajadzētu notikt vienlaikus ar Kopienas rīcību vides aizsardzības jomā un dzīves kvalitātes uzlabošanā; tā kā šā iemesla dēļ būtu jāparedz daži īpaši noteikumi; tā kā ir jāizmanto Līguma 235. pants, jo vajadzīgās pilnvaras Līgumā nav paredzētas;

tā kā, ņemot vērā piesārņojuma zemo risku un grūtības, kas rodas, kontrolējot attiecīgo notekūdeņu novadīšanu - šo direktīvu nevajadzētu attiecināt uz sadzīves notekūdeņiem no atsevišķiem izolētiem mājokļiem un novadīšanas produktiem, kas ļoti mazos daudzumos un koncentrācijās satur I un II sarakstā uzskaitītās vielas; tā kā šo direktīvu nevajadzētu attiecināt arī uz novadīšanas produktiem, kuros ir radioaktīvas vielas un uz ko attieksies īpašs Kopienas akts;

⁽¹⁾ OV C 37, 14.2.1978., 3. lpp.

⁽²⁾ OV C 296, 11.12.1978., 35. lpp.

⁽³⁾ OV C 283, 27.11.1978., 39. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 112, 20.12.1978., 3. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 139, 13.6.1977., 3. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 129, 18.5.1976., 23. lpp.

tā kā ir jānovērš I sarakstā uzskaitīto vielu novadīšana un jāierobežo II sarakstā uzskaitīto vielu novadīšana, lai nodrošinātu efektīvu Kopienas gruntsūdeņu aizsardzību;

tā kā bīstamo vielu tiešas novadīšanas gruntsūdeņos būtu jānoskaidro no darbībām, kuru rezultātā varētu rasties netiešas novadīšanas;

tā kā uz visām novadīšanām ir jāattiecināta atļauju sistēma, izņemot I sarakstā uzskaitīto vielu tiešas novadīšanas, kas ir automātiski aizliegtas; tā kā šādas atļaujas var izsniegt vienīgi pēc saņēmējvides apsekojuma;

tā kā jāparedz izņēmumi normām, kas aizliedz I sarakstā uzskaitīto vielu novadīšanu gruntsūdeņos, ja ir veikts saņēmējvides apsekojums un pirms tam izsniegta atļauja, ar nosacījumu, ka novadīšana tiek veikta gruntsūdeņos, kas ir pastāvīgi nepiemēroti jebkādam citai izmantošanai, jo īpaši izmantošanai mājāsaimniecībā vai lauksaimniecībā;

tā kā uz to gruntsūdeņu mākslīgu atjaunošanu, kas paredzēti sabiedriskajai ūdensapgādei, ir jāattiecināta īpaši noteikumi;

tā kā Kopienas kompetentām iestādēm jāuzrauga atbilstība nosacījumiem, kas noteikti atļaujās, un ietekme, kādu rada novadīšanas gruntsūdeņos;

tā kā jāuzskaita atļaujas, kas izsniegtas I sarakstā uzskaitīto vielu novadīšanai gruntsūdeņos un II sarakstā uzskaitīto vielu tiešai novadīšanai gruntsūdeņos, kā arī atļaujas, kas izsniegtas mākslīgajai atjaunošanai gruntsūdeņu apsaimniekošanas nolūkā;

tā kā, ņemot vērā to, ka Grieķijas Republika saskaņā ar Aktu par Grieķijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un līgumu pielāgojumiem 1981. gada 1. janvārī kļuvis par Eiropas Ekonomikas kopienas dalībnieci, un ievērojot šīs valsts tehniskās un administratīvās infrastruktūras nepiemērotību - ūstiet, ka šai valstij vajadzētu no diviem uz četriem gadiem pagarināt periodu, ko piešķir dalībvalstīm, lai tajās ieviestu normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi šīs direktīvas īstenošanai,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Šīs direktīvas mērķis ir novērst gruntsūdeņu piesārņošanu ar vielām, kas pieder pie pielikumā dotajām I un II sarakstā uzskaitīto vielu saimēm un grupām, šē turpmāk "I un II saraksta vielas", un pēc iespējas apzināt vai likvidēt jau notikušā piesārņojuma sekas.

2. Šajā direktīvā:

- a) "gruntsūdeņi" ir viss ūdens, kas atrodas zem zemes virsmas piesātinājuma zonā un ir tiešā saskarē ar augsni vai augsnes apakškārtu;
- b) "tieša novadīšana" ir I vai II saraksta vielu ievadīšana gruntsūdeņos bez izsūkšanās caur augsni vai augsnes apakškārtu;
- c) "netieša novadīšana" ir I vai II saraksta vielu ievadīšana gruntsūdeņos ar izsūkšanos caur augsni vai augsnes apakškārtu;
- d) "piesārņojums" ir cilvēka radīta vielu vai enerģijas tieša vai netieša novadīšana gruntsūdeņos, kuras sekas ir tādas, kas apdraud cilvēku veselību vai ūdensapgādi, nodara kaitējumu dzīvajiem resursiem un ūdens ekosistēmai vai ir pretrunā ar citi likumīgiem ūdens izmantošanas veidiem.

2. pants

Šī direktīva neattiecas uz:

- a) sadzīves notekūdeņu novadīšanu no izolētiem mājokļiem, kas nav pievienoti kanalizācijas sistēmai un atrodas ārpus zonām, ko aizsargā, lai iegūtu ūdeni cilvēku patēriņam;
- b) novadīšanu, kurā pēc ieinteresētās dalībvalsts atzinuma I vai II saraksta vielas ir tik mazas daudzumos un koncentrācijā, kas izslēdz jebkādas saņēmēju gruntsūdeņu kvalitātes pasliktināšanās draudus tagadnē vai nākotnē;
- c) tādu materiālu novadīšanu, kas satur radioaktīvas vielas.

3. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai:

- a) novērstu I saraksta vielu ievadīšanu gruntsūdeņos;
- b) ierobežotu II saraksta vielu ievadīšanu gruntsūdeņos, tādējādi izvairoties no ūdens piesārņošanas ar šīm vielām.

4. pants

1. Lai izpildītu 3. panta a) punktā paredzētos pienākumus, dalībvalstis:

— aizliedz I saraksta vielu tiešas novadīšanas,

- iepriekš izmeklēt šo vielu jebkādu apglabāšanu vai izgāšanu apglabāšanas nolūkā, ja minētās var radīt netiešu novadīšanu. Ņemot vērā izmeklēšanas iznākumu, dalībvalstis aizliedz šādu darbību vai piešķir atļauju ar nosacījumu, ka tiek ievērota tehniskā piesardzība, lai izvairītos no šādas novadīšanas,
- veic visus attiecīgos pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai izvairītos no I saraksta vielu netiešas novadīšanas, ko rada uz zemes vai zemē veiktas darbības, kas nav otrajā ievilkumā minētās darbības. Tās par šādiem pasākumiem paziņo Komisijai, kura - ņemot vērā šo informāciju - var iesniegt Padomei priekšlikumu pārskatīt šo direktīvu.

2. Tomēr, ja iepriekšējā izmeklēšanā konstatē, ka gruntsūdeņi, kuros paredzēts novadīt I saraksta vielas, ir pastāvīgi nepiemēroti citai izmantošanai, jo īpaši izmantošanai mājtsaimniecībā un lauksaimniecībā, tad attiecīgā dalībvalsts var dot atļauju šo vielu novadīšanai ar nosacījumu, ka to klātbūtne netraucē zemes resursu izmantošanu.

Šādas atļaujas var piešķirt vienīgi tad, ja ir ievērota tehniskā piesardzība, lai nodrošinātu to, ka šīs vielas nevar nonākt citās ūdens sistēmās vai kaitēt citām ekosistēmām.

3. Pēc iepriekšējās izmeklēšanas dalībvalstis var atļaut novadīšanu, kas saistīta ar tāda ūdens ievadīšanu atpakaļ tajā pašā ūdens tilpē, kas izmantots ģeotermiskām vajadzībām, izsūknēts no raktuvēm un karjeriem vai izsūknēts civilo inženiertehnisko darbu vajadzībām.

5. pants

1. Lai izpildītu 3. panta b) punktā paredzētos pienākumus, dalībvalstis veic iepriekšēju izmeklēšanu attiecībā uz:

- visām II saraksta vielu tiešajām novadīšanām, lai ierobežotu šādas novadīšanas,
- šo vielu apglabāšanu vai izgāšanu apglabāšanas nolūkā, ja minētās var radīt netiešu novadīšanu.

Ņemot vērā šādas izmeklēšanas iznākumu, dalībvalstis var piešķirt atļauju ar nosacījumu, ka tiek ievērota tehniskā piesardzība, kas novērš gruntsūdeņu piesārņošanu ar šīm vielām.

2. Turklāt dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai ierobežotu II saraksta vielu netiešas novadīšanas, ko rada uz zemes vai zemē veiktas darbības un kas nav pirmajā punktā minētās darbības.

6. pants

Neatkarīgi no 4. un 5. panta, mākslīgai atjaunošanai gruntsūdeņu apsaimniekošanas nolūkā ir vajadzīga īpaša atļauja, ko dalībvalstis izsniedz katrā atsevišķā gadījumā. Šādas atļaujas izsniedz vienīgi tad, ja nepastāv gruntsūdeņu piesārņojuma risks.

7. pants

Iepriekšējā izmeklēšanā, kas minēta 4. un 5. pantā, pārbauda attiecīgā apgabala hidroģeoloģiskos apstākļus, augsnes un augsnes apakškārtas iespējamo attīrīšanas spēju, kā arī piesārņojuma risku un gruntsūdeņu kvalitātes izmaiņas, ko varētu radīt novadīšana, un konstatē, vai vielu novadīšana gruntsūdeņos ir apmierinošs risinājums no vides viedokļa.

8. pants

Šīs direktīvas 4., 5. un 6. pantā minētās atļaujas dalībvalstu kompetentas iestādes nedrīkst piešķirt, kamēr nav nodrošināts, ka tiks veikta vajadzīgā uzraudzība attiecībā uz gruntsūdeņiem, un jo īpaši to kvalitāti.

9. pants

Ja saskaņā ar 4. panta 2. un 3. punktu vai 5. pantu tiek atļauta tieša novadīšana vai ja saskaņā ar 5. pantu tiek atļauta notekūdeņu apglabāšana, kas neizbēgami rada netiešu novadīšanu, šādā atļaujā konkrēti jānorāda:

- novadīšanas vieta,
- novadīšanas metode,
- būtiskie piesardzības pasākumi, īpašu uzmanību pievēršot notekūdeņos esošo vielu dabai un koncentrācijai, saņēmējvides īpašībām un ūdens, jo īpaši dzeramā, termiskā vai minerālūdens, ieguves vietu tuvumam,
- maksimālais pieļaujamais vielas daudzums notekūdeņos vienā vai vairākos noteiktos laika periodos un prasības attiecībā uz šo vielu koncentrāciju,
- pasākumi, kas ļauj uzraudzīt gruntsūdeņos novadāmos notekūdeņus,
- vajadzības gadījumā, pasākumi gruntsūdeņu, un jo īpaši to kvalitātes, uzraudzībai.

10. pants

Ja saskaņā ar 4. vai 5. pantu tiek atļauta apglabāšana vai izgāšana apglabāšanas nolūkā, kas var radīt netiešu novadišanu, atļaujā ir konkrēti jānorāda:

- vieta, kur šāda apglabāšana vai izgāšana tiek veikta,
- apglabāšana vai izgāšanas metodes,
- būtiskie piesardzības pasākumi, īpašu uzmanību pievēršot to vielu dabai un koncentrācijai, kas ir noglabājamajā vai izgāzamajā materiālā, saņēmējvides īpašībām un ūdens, jo īpaši dzeramā, termiskā vai minerālūdens, ieguves vietu tuvumam,
- tāda materiāla maksimālais pieļaujamais daudzums, kurā ir I un II saraksta vielas, vienā vai vairākos noteiktos laika periodos un, ja iespējams, pašu šo vielu daudzums, kas noglabājams vai izgāzams, kā arī atbilstīgas prasības attiecībā uz šo vielu koncentrāciju,
- 4. panta 1. punktā un 5. panta 1. punktā minētajos gadījumos tehniskās piesardzības pasākumi, kas jāievieš, lai novērstu jebkādas I saraksta vielu novadišanas gruntsūdeņos un jebkādu šo ūdeņu piesārņošanu ar II saraksta vielām,
- vajadzības gadījumā, attiecīgi pasākumi gruntsūdeņu, jo īpaši to kvalitātes, uzraudzībai.

11. pants

Šīs direktīvas 4. un 5. pantā minētās atļaujas var izsniegt vienīgi ierobežotam laikam, un tās tiks pārskatītas vismaz reizi četros gados. Tās var atjaunot, grozīt vai atcelt.

12. pants

1. Ja persona, kas lūdz 4. vai 5. pantā paredzēto atļauju, paziņo, ka nespēj izpildīt paredzētos nosacījumus, vai ja šī situācija attiecīgās dalībvalsts kompetentai iestādei ir acīmredzama, atļauju atsaka.

2. Gadījumā, ja atļaujā noteiktie nosacījumi netiek ievēroti, attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde veic pasākumus, lai nodrošinātu minēto nosacījumu izpildi; vajadzības gadījumā tā atsauca atļauju.

13. pants

Dalībvalstu kompetentās iestādes uzrauga to nosacījumu ievērošanu, kas paredzēti atļaujās, un ietekmi, kādu rada novadišana gruntsūdeņos.

14. pants

Attiecībā uz I un II saraksta vielu novadišanām, ko veic šīs direktīvas paziņošanas laikā, dalībvalstis var noteikt periodu, kas nav ilgāks par četriem gadiem pēc 21. panta 1. punktā minēto noteikumu stāšanās spēkā un kuram beidzoties attiecīgām noplūdēm jāatbilst šai direktīvai.

15. pants

Dalībvalstu kompetentās iestādes uzskaita atļaujas, kas minētas 4. pantā, attiecībā uz I saraksta vielu novadišanu, atļaujas, kas minētas 5. pantā, attiecībā uz II saraksta vielu tiešu novadišanu un atļaujas, kas minētas 6. pantā.

16. pants

1. Lai īstenotu šo direktīvu, dalībvalstis pēc Komisijas lūguma vai par katru atsevišķu gadījumu sniedz Komisijai visu vajadzīgo informāciju, jo īpaši:

- a) iepriekšējās izmeklēšanas iznākumus, kas minēti 4. un 5. pantā;
- b) sīkas ziņas par piešķirtajām atļaujām;
- c) veikto uzraudzības pasākumu un pārbaužu iznākumus;
- d) datus par uzskaitēm, kas paredzētas 15. pantā.

2. Informāciju, kas iegūta, piemērojot šo pantu, var izmantot vienīgi tam nolūkam, kādam tā lūgta.

3. Komisija un dalībvalstu kompetentās iestādes, to amatpersonas un citi darbinieki neizpauž informāciju, ko viņi ieguvuši saskaņā ar šo direktīvu un uz ko attiecas pienākums glabāt profesionālus noslēpumus.

4. Šā panta 2. un 3. punkts neliedz publicēt vispārīgu informāciju vai pārskatus, kuros nav informācijas, kas attiecas uz konkrētiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām.

17. pants

Attiecībā uz novadišanu pārrobežu gruntsūdeņos tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kas nolēmusi piešķirt atļauju šādai novadišanai, paziņo par to pārējām iesaistītajām dalībvalstīm pirms atļaujas izsniegšanas. Ja viena no iesaistītajām dalībvalstīm pirms atļaujas izsniegšanas to lūdz, tiek rīkotas apspriedes, kurās var piedalīties Komisija.

18. pants

Pasākumu piemērošana saskaņā ar šo direktīvu nekādā veidā nedrīkst tieši vai netieši radīt ūdens piesārņojumu, kas minēts 1. pantā.

19. pants

Vajadzības gadījumā viena vai vairākas dalībvalstis individuāli vai kopīgi var īstenot pasākumus, kas ir stingrāki par šajā direktīvā paredzētajiem.

20. pants

Ņemot vērā pieredzi, Padome pēc Komisijas priekšlikuma pārskata un, ja vajadzīgs, papildina I un II sarakstu, attiecīgos gadījumos pārvietojot dažas vielas no II saraksta uz I.

21. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības divos gados pēc tās paziņošanas. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

Tomēr Grieķijas Republikai šo laikposmu pagarina līdz četriem gadiem, ņemot vērā tās pievienošanos 1981. gada 1. janvārī.

2. Dalībvalstis dara Komisijai pieejamus galvenos tiesību aktu tekstus, ko tās pieņem jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

3. Kad dalībvalsts ir īstenojusi 1. punktā minētos pasākumus, uz šo dalībvalsti vairs neattiecas Direktīvas 76/464/EEK noteikumi par gruntsūdeņiem.

22. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1979. gada 17. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

S. BARRET

PIELIKUMS

VIELU SAIMJU UN GRUPU I SARAKSTS

I sarakstā ir atsevišķas vielas, kas pieder turpmāk uzskaitīto vielu saimēm un grupām, izņemot tās vielas, kuras tiek uzskatītas par nepiemērotām I sarakstam, pamatojot to ar zemo toksicitātes, ķīmiskās stabilitātes un bioakumulācijas risku.

Tās vielas, kuras – ņemot vērā to toksicitāti, ķīmisko stabilitāti un bioakumulācijas spēju - ir piemērotas II sarakstam, ir iekļaujamas II sarakstā.

1. Halogēnorganiskie savienojumi un vielas, kas veido šādus savienojumus ūdens vidē
2. Fosfororganiskie savienojumi
3. Alvorganiskie savienojumi
4. Vielas, kuras iegūst kancerogēnas, mutagēnas vai teratogēnas īpašības ūdens vidē vai ar tās starpniecību ⁽¹⁾
5. Dzīvsudrabs un tā savienojumi
6. Kadmijijs un tā savienojumi
7. Minerāleļļas un ogļūdeņraži
8. Cianīdi

VIELU SAIMJU UN GRUPU II SARAKSTS

II sarakstā ir atsevišķas vielas un vielu kategorijas, kas pieder turpmāk uzskaitīto vielu saimēm un grupām, kam varētu būt kaitīga iedarbība uz gruntsūdeņiem.

1. Šādi nemetāli un metāli, kā arī to savienojumi:

1. Cinks	11. Alva
2. Varš	12. Bārijs
3. Niķelis	13. Berīlijs
4. Hroms	14. Bors
5. Svins	15. Urāns
6. Selēns	16. Vanādijs
7. Arsēns	17. Kobalts
8. Antimons	18. Tallijs
9. Molibdēns	19. Telūrs
10. Titāns	20. Sudrabs
2. Biocīdi un to atvasinājumi, kas nav uzskaitīti I sarakstā.
3. Vielas, kurām ir postoša iedarbība uz gruntsūdeņu garšu un/vai smaržu, un savienojumi, kas var izraisīt šādu vielu veidošanos šajos ūdeņos un padarīt tos nederīgus cilvēku patēriņam.
4. Toksiski un ķīmiski stabili silīcija organiskie savienojumi un vielas, kas ūdenī izraisa šādu savienojumu veidošanos, izņemot tos, kuri ir bioloģiski nekaitīgi vai kuri ūdenī ātri sadalās nekaitīgās vielās.
5. Fosfora neorganiskie savienojumi un elementārais fosfors.
6. Fluorīdi.
7. Amonjaks un nitrīti.

⁽¹⁾ Uz II saraksta vielām, kas ir kancerogēnas, mutagēnas vai teratogēnas, attiecas šā saraksta 4. kategorija.